

Emlékfoltozók

1. Kik a mese főszereplői?

Rajzold le, hogy a mese alapján milyennek képzeled őket!

2. Hol laknak a főszereplők?

3. Gyűjtsd össze a mese helyszíneit!

4. Hogyan osztották be az idejüket az emlékfoltozók?

Hajnalban: _____

Reggel: _____

Nappal: _____

Este: _____

5. Mennyi ideig voltak távol az otthonuktól a tündérrigólányok?

6. Kik kértek segítséget a tündérrigólányoktól?

7. Keresz színeket a szövegben! Írj példát is rájuk!

SZÍN	PÉLDA

8. Töltsd ki a táblázatot a mese alapján!

	KENDŐ SZÍNE	ELVESZETT EMLÉK	FOLTOZÓANYAG
ROLLER			
TÖLGYFA			
KISFIÚ			

9. Ki írhatta a levélrészleteket? Írd a szöveg mellé!

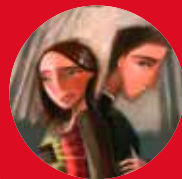
...bárhogyan próbálom, mégsem emlékszem arra az utcára: _____

...keresem az emlékeimben a nagymamámat: _____

Megnőttem, kiment a fejből: _____

10. Mi mindent gyűjtöttek a lányok a piros fazékba?

Helka

1. Húzd át a szókeresőben a regényrészlet szereplőinek nevét! Vízszintesen és függőlegesen keresheted a szavakat. Írd a nevüket a vonalakra!

X	U	J	G	K	K	B	P	H	L
T	Q	A	K	Q	E	W	E	E	K
E	R	S	I	Ó	L	Y	F	L	A
D	P	S	M	W	É	K	I	K	M
F	F	I	H	U	N	D	X	A	O
F	U	K	K	Y	V	R	K	Z	R
E	B	O	R	A	U	E	C	F	C
W	Q	U	T	L	W	Z	E	D	Q
F	H	M	W	B	W	I	J	D	M
V	W	N	K	C	U	T	S	C	V

2. Miféle varázserejű tárgyakat rejtettek el a szereplők? Írd a nevek mellé!

Sió: _____

Kamor: _____

Kelén herceg és Helka hercegnő: _____

3. Miért rejtették el ezeket a tárgyakat?

4. Keress a szövegből olyan kifejezéseket, amelyek az események idejére utalnak!

5. Miért nem tudjuk meg az események pontos idejét?

6. Mi volt Bora átka?

Balatoni kecskekörmök

1. Hol játszódnak a monda eseményei?

2. Keress időre utaló kifejezéseket a monda bevezetésében és befejezésében!

3. Miért lehet az, hogy a monda helyszínét pontosan tudjuk, de az események idejét nem?

4. Olvasd el a kérdéseket, és karikázd be a megfelelő válaszokat!

Hol nevelkedtek a pásztorlány kecskéi?

- a) a Balaton partján
- b) a Hold udvarában
- c) Tihanyban

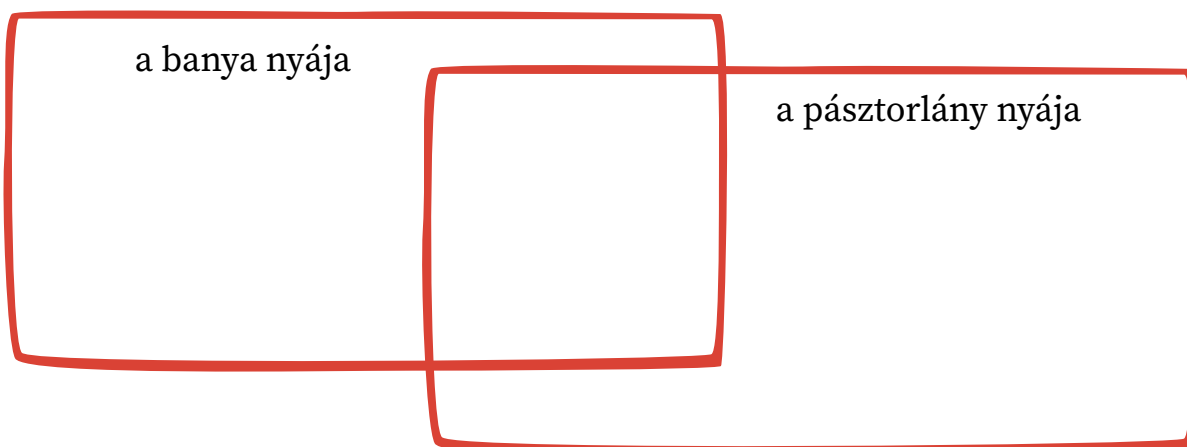
Miért haragudott a banya a tihanyi visszhangra?

- a) Mert mindig megismételte a mondatait.
- b) Mert nem tudott ellene semmit tenni.
- c) Mert megirigyelte a pásztorlány kecskéit.

A pásztorlány miért üldögélt sokat a Balaton partján?

- a) A tihanyi madarakat tanította énekelni.
- b) Mert nem tudott a banya gonosz szándékáról.
- c) Mert nagyon megtetszett neki a Balaton.

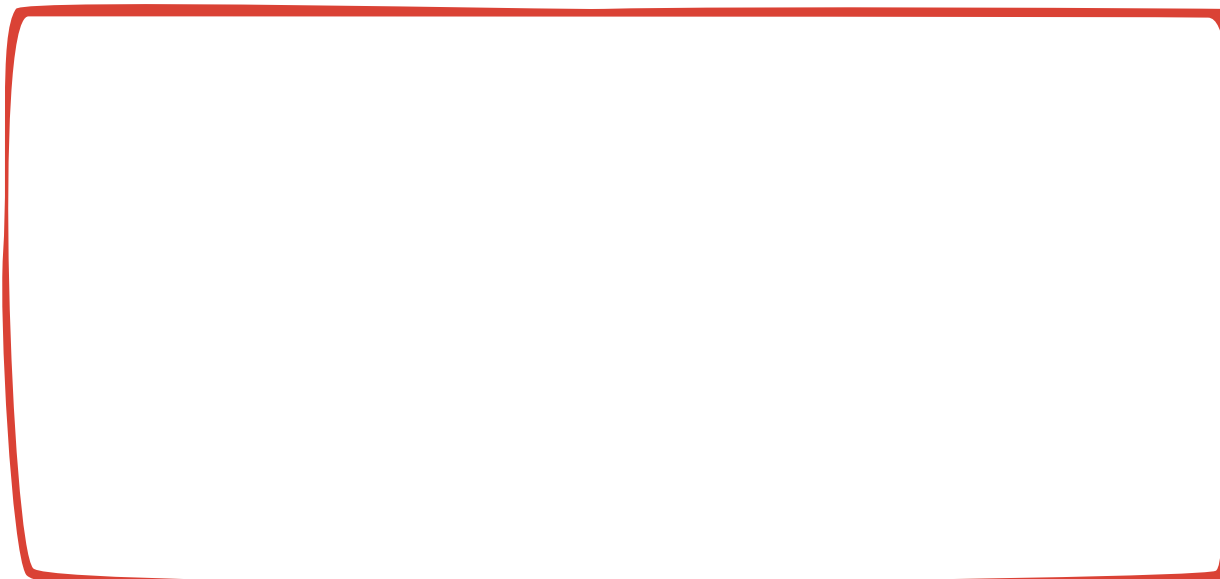
5. Hasonlítsd össze a két kecskenyájat!

6. Egészítsd ki a monda vázlatát!

- I. _____
- II. 1. A banya megpillantja a pásztorlány kecskéit.
2. _____
3. A pásztorlány menekülni próbál.
4. _____
- III. A kecskékből csak a körmük maradt.

7. Készíts rajzot a balatoni kecskekörömről!

Füstbement terv

1. Értelmezd a vers címét! Kösd a szólásokhoz a jelentésüket!

Nagyobb a füstje, mint a lángja

Hiábavaló munkát végez.

Füst árán szelet ad

Egy terv vagy szándék nem válik valóra.

Füstbe megy

Fontosabbnak tüntet fel valamit,
mint amilyen az a valóságban.

Füstöt farag

Egy terv vagy szándék nem válik valóra.

2. Miért állt meg az idő, miközben a szekér haladt? Másold ide a versből!

3. Tégy x-et! Melyik alábbi mondattal egyezik meg a vers második versszakának két utolsó sora?

☐ Mikor majd felém kitarja a karjait, amelyekkel a bölcsőmet is ringatta valaha.

☐ Az énekkar megszólal, amikor ringatni kezdi újra a bölcsőmet.

4. Milyennek érezted a vers hangulatát? Indokold is véleményed!

5. Miért nem tudott szóhoz jutni a versben megszólaló a találkozáskor? Fogalmazd meg egy mondatban!

6. Hogyan mondanánk ma a vers régies kifejezéseit?

gondolkodám: _____

ringatá: _____

látszék: _____

toppanék: _____

7. Figyeld meg a rímeket a versben!

a) Karikázd be a sorvégi rímeket!

S jutott eszembe számtalan
Szebbnél-szebb gondolat,
Mig állni látszék az idő,
Bár a szekér szaladt.

b) Keresd meg ebben a versszakban azokat a szavakat, amelyeknek a kezdőhangja ismétlődik! Írd át színessel az ismétlődő kezdőbetűket!

8. Mit tudsz Petőfi Sándorról? Tájékozódj a könyvtárban! Írd le, mit tudtál meg róla!

Tavaszkeresők

1. „Hol van már a tavalyi hó?” Hallottad már ezt a mondást? Húzd alá azokat a mondatokat, amelyek rávilágítanak a jelentésére! Beszéljétek meg!

Az előző évben sok hó esett, most meg kevés.

Múltban történt eseményeket, már nem létező, elmúlt dolgokat emlegetünk.

Nem találunk valamit, mert teljesen belepte a hó.

A tavaly esett hó már réges-rég a múlté, elolvadt.

2. Olvasd el a mondatokat!

a) Tegyel x jelet a múló idővel kapcsolatos mondatok elé!

☐ Milyen az idő nálatok?	kijelentő
☐ Nem tudom, mennyi az idő.	felszólító
☐ Bárcsak szép lenne az idő holnap!	kérdő
☐ Tessék szíves lenni megmondani az időt!	óhajtó
☐ De szeles ma az idő!	felkiáltó

b) Melyik mondat milyen mondatfajta-hoz tartozik? Kösd össze!

3. Gyűjtsd ki a szövegből, milyen jelekből látták a gyerekek, hogy közeledik a tavasz!

Magazin – Az idő

1. Tervezd meg egy napodat!

Reggel	
Délelőtt	
Kora délután	
Késő délután	
Este	

2. Milyennek képzeled a lakóhelyedet 100 év múlva? Rajzold le a keretbe!

3. Dolgozz az idővonalakon!

a) Jelöld be az idővonalon a születésed évét pirossal! Testvére(i)d születési dátumát kékkel!

b) Készítsd el az idővonal beosztását úgy, hogy három osztálytársad születési idejét – évvel, hónappal – jelölni tudj rajta!

4. Mikor érezzük úgy, hogy repül az idő? Írj példát!

5. Írj példát arra, amikor lassan múlik az idő!

6. Mit jelentenek az alábbi mondatok?

Nem sajnálja rá az időt! _____

Ki ne fuss az időből! _____

Az idejét áldozza rá. _____

Nem pazarolja rá az idejét. _____

Ne húzd az időt! _____

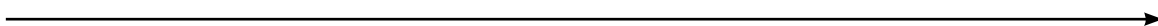
7. Meddig tart

egy évtized? _____

egy évszázad? _____

egy évezred? _____

8. Jelöld az alábbi idővonalon a **Mennyi idő a világegyetem?** című szemelvényben olvasható eseményeket!

Rege a csodaszarvasról

1. Keressetek csodás és valós elemeket a mondában!

CSODÁS ELEMEEK	VALÓS ELEMEEK

2. Milyen tulajdonságait ismerted meg Hunornak és Magyarnek?

3. Miért sopánkodott Enéh?

4. Írd le a csodaszarvas tulajdonságait!

5. Miért tetszett meg az új hely Hunornak és Magyarnek?

6. Keressetek hasonlóságot a Rege a csodaszarvasról és A kilenc csodaszarvas című mű között!

7. Keress ellentéteket A kilenc csodaszarvas című műben!

8. Mit tudsz Bartók Béláról? Készíts jegyzetet róla!

9. A csodaszarvas gyakran úgy jelenik meg a leírásokban, hogy az agancsainak rengeteg ága van, és mindegyik ág végén gyertya ég. Készíts róla rajzot!

A hunok hazát keresnek

1. Magyarázd meg az alábbi szólás jelentését!

Szedi a sátorfáját.

2. Hogyan kapcsolódik ez a szólás a mondához?

3. Ki mondta? Írd a vonalra!

„Ez az én folyóm.” _____

„...keressünk közösen más hazát!” _____

„Legalább egy néppel több lesz, aki engem szolgál.” _____

4. Keresd ki a szövegből, hogyan fejezi ki a monda, hogy nagyon sokan voltak a hunok és a magyarok?

5. Miért nem ijedt meg a római császár a hunoktól?

6. Magyarázd meg Attila üzenetét!

„Én az adót nem arannyal fizetem, hanem magam viszem.”

7. Mi volt a hunok szentnek tartott madara? _____

a) Mi volt a szerepe az úton? _____

b) Rajzold le a madarat a füzetedbe!

8. ➤ Állapítsd meg A hunok című szöveg segítségével, melyik földrészen lehetett Szittyaország!

Az Isten kardja

Attila már az új hazában volt, mikor egyszer különöset álmodott. Azt álmodta, hogy meghasadt az ég, szállt belőle egy ősz öregember, s egy kardot kötött a király oldalára. De nagyon különös kard volt az. Arany a markolata, s az volt a legkülönösebb, hogy amint a kardot kezébe vette, egyszerre maga előtt látta az egész világot, rengeteg erdőt, végtelen tengereket, fényes városokat, rettentő hadseregeket. S ahogy megsuhogtatta a kardot a világ négy tája felé, hát az erdők meghajoltak, a tengerek meghasadtak, a városok lánggal égtek, a hadseregek földre hulltak.

– No, ez különös álom volt. Ugyan mit jelenthet? – tűnődött a király, s magához parancsolta tanácsadó papjait, a táltosokat, hogy fejtsek meg álmát.

– Nem nehéz ezt megfejteni, nagyúr – mondja a legöregebb táltos. – Azt jelenti ez, hogy Isten a maga kardjának mását adja neked, s te azzal hatalmad alá hajtod az egész világot.

Móra Ferenc mondája, részlet

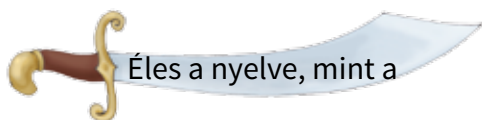
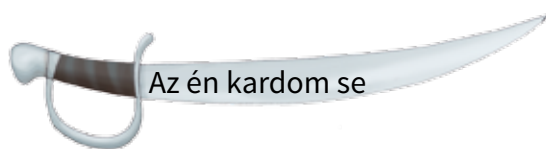
9. ➤ Miért különleges az Attila álmában megjelenő kard? Írd le!

10. ➤ Mi mindent látott maga előtt Attila, amikor kezébe vette a kardot?

11. Jelöld a szélrózsán az égtájakat a kezdőbetűjükkel!

12. Keresd a kardok párját! Ha jól dolgoztál, három mondással ismerkedhetsz meg.

a) Írd le a mondások jelentését O. Nagy Gábor **Magyar szólások és közmondások** című gyűjteményéből!
